

Henryk Kubera
Hieronim Szatkowski

KS. PORADZEWSKI WŁADYSŁAW (1847-1896)

Urodził 14 września 1847 roku w Rokosowie, w rodzinie nauczyciela Karola i Matyldy z domu Wolant. Maturę zdał 6 września 1869 roku w Gimnazjum św. Marii Magdaleny w Poznaniu, następnie odbył studia teologiczne w Seminarium Duchownym poznańskim i gnieźnieńskim. Święcenia kapłańskie przyjął w 1873 roku, po czym był wikariuszem w Trzcinicy. Ponieważ zaczął się już kulturkampf, przydział jego do Trzcinicy władze pruskie uznawały za nielegalny. 28 grudnia 1873 roku sąd w Kępnie skazał go na 110 talarów grzywny z zamianą na miesiąc więzienia za „nieprawne” pełnienie czynności kapłańskich. Otrzymał też w roku 1874 zakaz przebywania w powiatach ostrzeszowskim i odolanowskim, a także następny wyrok zasądający go na grzywę 120 talarów (lub 5 tygodni więzienia). Tegoż roku znów był sądzony za odprawianie cichych mszy św. w kaplicy prywatnej w Rokosowie i w kościele w Żytowiecku oraz za słuchanie spowiedzi w 17 przypadkach – w sumie był skazany na 340 talarów grzywien lub 170 dni więzienia.

Z powodu braku funduszków początkowo kary odsiadywał, później ukrywał się. W sierpniu 1874 roku rejencja nakazała mu opuszczenie Wielkie Księstwa Poznańskiego. Nie wykonał nakazu banicyjnego, gdyż w 1875 roku znów skazany został na 230 talarów grzywny lub 10 tygodni więzienia i tenże sąd kępiński poszukiwał go listami gończymi (aktualnymi jeszcze w 1878 roku). Zapewne wtedy udał się wraz z innymi konfratrami do Galicji, gdzie był zatrudniony jako kapelan w klasztorze w Łące. Po ustaniu kulturkampfu i ogłoszeniu przez władze pruskie 1 września 1886 roku „amnestii” dla skazanych księży, wrócił do Wielkopolski. 6 listopada. Otrzymał prebendę i wikariat w Koźminie i tam pozostał do przedwczesnej śmierci.

W Koźminie pracował z zapalem, zyskując uznanie proboszcza i parafian. Wznowił tam 30 października 1887 roku działalność nieczynnego od kilku lat Towarzystwa Przemysłowego, skupiającego przeważnie niezamożną młodzież rzemieślniczą. W 1888 roku wybrany został prezesem Towarzystwa, wygłaszał w jego ramach odczyty, m.in. o odsieczy wiedeńskiej Jana III Sobieskiego. Czynniona pod jego kierunkiem działalność organizacji przejawiała się m.in. w urządzaniu przedstawień amatorskich biblioteczki.

Zmarł 13 stycznia 1896 roku w Marysinie po trzytygodniowej chorobie (leczył się na wątrobę i puchlinę wodną). Na życzenie dziekana ks. Bielewicza i parafian sprowadzono jego zwłoki do Koźmina, gdzie został pochowany na cmentarzu św. Ducha.

H. Kubera, H. Szatkowski, *Poradzewski Władysław (1847-1896)*, [w:] *Księża społecznicy w Wielkopolsce. Słownik biograficzny*, t. III (P-S), Gniezno 2009, s. 62-63.